

Motion till riksdagen 2010/11:Ub470

av **Marietta de Pourbaix-Lundin (M)**

Universitetsstatus till Södertörns högskola

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en utredning för att säkerställa kvaliteten i Sveriges lärosäten.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Södertörns högskola.

Motivering

Södertörns högskola inrättades efter ett riksdagsbeslut 1995. Idag bedriver högskolan en utbildning och forskning med hög kvalitet inom ämnen som humaniora, samhällsvetenskap, teknik och naturvetenskap samt en lärarutbildning. Man har detta år över 12 000 studenter, 55 professorer och 100 doktorander. Man bedriver kvalificerad forskning och har sedan år 2002 kandidat- och magisterexamensrätt.

Ett av syftena med Södertörns högskola var att komma till rätta med katastroflåga siffror på övergång till högre studier i södra Stockholm, hög arbetslöshet och ökande segregationsproblem. Redan vid inrättandet uttalades att tanken var att högskolan när den uppfyllt kriterierna på att få universitetsstatus också skulle få detta. Södertörns högskolas ansökan om att få universitetsstatus lämnades in i februari år 2002 för att orörd ligga och samlat damm i en byrålåda på Utbildningsdepartementet under hela sju år.

Regeringen släppte den 13 mars detta år proposition 2008/09:134 ”Forskarutbildning med profilering och kvalitet”. I denna tog regeringen sitt ansvar och formade en politik där tidigare socialdemokratiska regeringar misslyckats. Utbildningsutskottet instämde i regeringens förslag. Det antogs av riksdagen, och från och med januari 2010 gäller nya regler för Sveriges lärosäten. I och med detta gavs ett tydligt politiskt besked om att inga fler högskolor får

Fel! Okänt namn på

bli universitet. Det nuvarande regelverket för lärosäten att ansöka om universitetsstatus togs bort.

Sverige har fjorton universitet på nio miljoner innevånare, och det är väldigt många. Men det är viktigt att påpeka att begreppet universitet inte blir meningsfullt bara för att vi sätter stopp för fler. Om landets universitet var våra absolut bästa lärosäten, med bäst kvalitet, och den allra högsta graden av forskning och utbildning, skulle kanske situationen vara annorlunda.

Högskolor får i samband med den borgerliga regeringens proposition nu möjlighet att dels ansöka om att få egen examinationsrätt av forskare, dels höja sina forskningsanslag genom att prestera hög kvalitet. Möjligheterna för landets högskolor att öka sin kvalitet och prestation har i och med detta ökat. Men regeringen begår, enligt mig, ett misstag om man tror att dessa förändringar innebär att de motiv som högskolor har haft för att ansöka om universitetsstatus med detta faller bort.

Även om regeringen gjort klart att det inte är aktuellt med nya universitet är det fortfarande riksdag och regering som föreslår och beslutar om huruvida nya universitet ska skapas. I Resursutredningen (SOU 2007:81) föreslog utredarna att framtida beslut om universitetsbedömning bör baseras endast på kvalitetsbedömning och att det bör vara Högskoleverkets uppgift att både pröva ansökningar och besluta om universitetsstatus.

Detta bör ses som ett resultat av processen för tidigare regeringars beslut. Det har endast varit politisk vilja som varit relevant, inte kompetens eller kvalitet. Universitet som Växjö, Örebro och Mittuniversitetet var beslut där dåvarande s-regeringen gick emot Högskoleverkets rekommendation. Dåvarande s-regeringen hade redan bestämt sig för att utöka antalet platser i forskarutbildningen och valde sedan att göra det genom att skapa fler universitet. Högskoleverkets kvalitetsbedömning fungerade endast som ett svepskäl, och var inte vägledande för vilka ansökningar som beviljats.

Min uppfattning är att det är positivt att en högskola kämpar för att uppfylla kraven eller kriterierna för att få universitetsstatus. Det är en väldigt motsägelsefull signal att inte uppmuntra till ökade kvalitetsnivåer inom svenska lärosäten. Södertörns högskola kan idag garantera en lika fullgod forskarutbildning som existerande universitet.

Stockholmsregionen har dessutom utrymme och behov av två universitet. Högskolor erbjuder ofta nya utbildningar och forskningsområden som vuxit fram ur lokala och regionala frågeställningar. En universitetsstatus ger dessutom en ökad trovärdighet för lärosätet som är av stor vikt för området. Södertörns åtta kommuner, Huddinge, Haninge, Nynäshamn, Södertälje, Tyresö, Botkyrka, Salem och Nykvarn, är över blockgränserna överens om att Södertörns högskola ska få bli universitet.

Universitetsstatus bör bara få innehas av Sveriges allra bästa lärosäten. Södertörns högskola håller redan idag en högre undervisningskvalitet än flera av landets 14 universitet.

Våra universitet behöver ha en hög standard för att ha trovärdighet. Därför vill jag att regeringen ser över landets samtliga lärosäten med universitetsstatus för att utreda varje universitets kompetens, kapacitet och kvalitet.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 27 oktober 2010

Marietta de Pourbaix-Lundin (M)